

ايتگين

به مناسبت اولين سالگرد رضا اسلام طلب
آذر ۱۳۹۱

باش يازی

من رحمتی رضا ایتگینی سهو ائتمه سم ۱۳۶۵ ینجی ایللردن تانیاردیم . او ایللر بیز گنج اولدوغوموزا گوره هر هفته تبریزین تربیت سالونوندا قورولان ادبی درنکین ان فعال هابئله گنج لریندن ایدیک . بو کیشی بیر گوشه ده اوتوروب همیشه کی کیمی چوخ قولاق آسیب ؛ از دا شعر اوخویاردی . آی دولاندی - ایل دولاندی علاقه لر محکم لنمه یه باشلاندی . ایش اورا چاتدی کی او دونه - دونه اوغلو بابک هابئله قارداشی حاج غلامعلی یه هابئله منیم اوزومه سفارش ائتمیشدیر کی مندن سونرا بو شعرلر سیزده اولمالی دیرلار . ماراقلی دیر کی او وصیتیندن قاباق سون شعرى ایله سون فوتو شکلی ائله منه قیسمت اولدو!!!

بو آرزى گوز شاعیریمیزین باشدا اوغلو اولماقلا برابر سایین قارداشی بو قراره گلمیشلر کی او مرحومون ایل دونومونه بیر نئجه صحیفه اولموشسادا ؛ دوستلاری ایله اوز یازیلاریندان گون ایشیغینا چیخارتسین لار . بو آرا اونلار منی همین ایشه مامور ائدیپ لر . من شاعیریمیز مرحوم رضا ایتگینین بیر نئجه پارچا شعرى ایله قلمداشلاریندان یئتیشن یازی لاری بیر یثره توپلاییب گوردیونوز ترتیبه سالا بیلدیم . روحو شاد ؛ قبری نور ایچینده ؛ تارى سینین قورتولماز رحمتینده اولسون .

سئوگیلریمله - سبیزین همراز
۹۱/۹/۱۳ تبریز

ايتگين

◆ قهرمان خطیبی

یاشاردی چوخ شعرا یازدیقى زمان ایتگین
اولوبدو شهره سونرا عالمه همان ایتگین
نئجه کی صائب تبریزی سونرا بلندی
اندنمهدی اونون احوالین اصفهان ایتگین
قفس، جهاندا انده هانسی بولبولو تهدید
او بولبوله اولالا زمدی اشیان ایتگین
آخار گنجه یاریسی گویده پارلاق اولدوزلار
دان اولدوزون سحره ساخلار آسمان ایتگین
کسر نورون قابقین چۆلده آز زمان لاکین
گونش دائم اندنمز قارا دومان ایتگین
یامانلیق ایتسه ده عالمده یاخشیلیق ایتمز
چکبک زمان اوزه بیر گون، اولار عیان ایتگین
ماراقلی تذکره سی تحفه دیر گلن نسله
بؤیوک هدیه اندیپ خلقه ارمغان ایتگین
گۆزل غزلرینه طبع دن بزک اولسا
قالار صفالی اوره کلرده جاودان ایتگین
چوخودو پای اونا شاعیرلیگیندن انسانلیق
محکده وئردی قیزیل مثلی امتحان ایتگین
اگر دره نمه سه ده یاز گولون، آلیب عطری
مزاره گنتمه ده قلیبیده آرمان ایتگین
رضا قضایه وئریب، چیخمادی رضایتدن
بقایه گتدی وقاریله قهرمان ایتگین

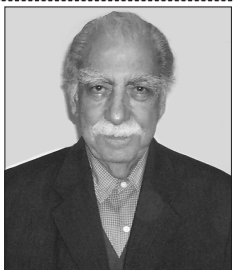
یاخشی انسانلارین

عزمینه آلقیش

◆ سلیمان ثالث

دونن یولا سالدیق سون منزلینه
کونوللر سلطانی بیر خوش زبانی
وفاسیز دونیانین وفاسی بودور
بارزیم، یالقیزیم، سهنندیم هانی؟
زمان حرکتده گندیچینده دیر
او آخیب گندیچه انسان قوجالیر
قوجالیب دونیاسین ده یشتلرین
یئرینی دونیایه، گلنلر آلیر
گندنلر سو کوتدا، گندنلر خاموش
نه آرزوسی واردیر، نه دردسری
لاکین بو دونیادا، انسان دا وار کی،
عملی آغلادیر بوتون بشری
بیز بو گون تاریخی وارا قلاياندا
گنچمیشده نه اولوب گوز اونونده دیر
یاخشیا باخاندا، اوجا گورسه نیر
یامانا باخاندا، چوخ درین ده دیر.
نه گوزه ل بو یوروب عاقیل بابالار
جهد ائله ائللرین حورمتین قازان.
داهیلر یئرینده ایله شه بیلیمیر
هر قلم گوتوروب افسانه یازان.
کوجنلر، کوچمکده، گلنلر - گلیر
چوخداندیر بو ایشین ادامه سی وار
یاخشی انسانلارین عزمینه آلقیش
اوزوندن بیر اثر قویور یادگار.

ايتگين

◆ دوکتور سید محمد حسین مبین
(م- شیمشک)

اوستاد رضا اسلام طلب اکبری، غلامحسین نین اوغلو ۱۳۱۶دا بیر ایشچی و زحمتکش عایله ده تبریزین گامشاولیندا آنادان اولدو.
رضا ابتدایی آلتینچی کلاسداک درس اوخودو و معیشت دارلیغی اونا داها بوندان آرتیق امکان وئرمهدی.
ادبیات اونون کیچیک چاقلاریندان روحوندا دهرین تأثیر بوراخمیش ایدی، همیشه مطالعه یه سونسوز علاقه گوستیردی.
رضا آستا- آستا شعرا یله تانیش اولدو، شعر یازماقا باشلادی و "ایتگین" تخلص ائتدی.
بیر زمان فرش توخودو، بیر زمان تاکسی سوروجوسو اولدو، عومرونون سون چاغیندا باشماق ایشینده چالیشیردی.
«ایتگین» دوستلارینا مهربان و صمیمی ایدی. اونون هومانستی روحو هر گوره نی ایلک نوبه ده اوزونه دوغرو چکیر. اونا گوره دوستو چوخ، دشمنی آزچالیدی.
ایتگین چوخ شعرلرین محبت و صداقت زمینه لرینه حصر ائدیپ و صاف قلبی کیمی شعرلری ده صاف و زوال و محبت نغمه لرین ترنم ائدن دیر. ایندی بیر نئجه پارچا اونون یازدیقى اثرلردن سیزه تقدیم ائدیرم:

او گولزاره- بو گولزاره

گۆزوم گوردو او	جانانی	اوره ک سئودی دل آرائی
قالا محفوظ	پیمانی	عومور او
آپاردی او	جفا کانی	اورکده صبر و امکانی
اوره کده بس	دؤزوم هانی	چکیم عشقینده هجرانی
قوتاردیم	هجریده جانی	عجب او
کی چوو	سالدیم سوراغیندا	او

در رثای شاعر «ايتگين»

◆ فرشی

از گلستان هنر مرغی غزلخوان رفته است
شاعری خوش ذوق و انسانی سخندان رفته است
آسمان شعر را خورشيد تابان بود، حيف
ز آسمان شعر، آن خورشيد تابان رفته است
او به بستان ادب تاج گلی بوده است ليک
همره باد خزان از باغ و بستان رفته است
او به پائیزی غم افزا، شاعرانه، دلفريب
زين جهان بی بقا دلشاد و خندان رفته است
يادگاری بود از ايل و تباری نامدار
آنکه در نيمه شبی تنها و پنهان رفته است
باغ و گلزار ادب را بوده عمری باغبان
حالیا آن باغبان از اين گلستان رفته است
شاعری بوده صبور و بی ريا و اهل فضل
از میان شاعران، اینگونه انسان رفته است
در فراقش چشم ياران اشک باران است، چون
باز هم یاری ز بزم و جمع ياران رفته است
گفت «فرشی» در غم «ايتگين» به حال سوگوار
از گلستان هنر مرغی غزلخوان رفته است .

معرفت عالمی

معرفت عالمی مین دلبر جانانه دگر
بیر صداقتلی اوره ک عالم امکانه دگر
معرفت اهلینه لازیمدی وئرلیسین قیمت
بیرینین عاطفه سی قدریده میلیانه دگر
دویمویانلار نه بیلیر دونیادا احساس ندر
ایت وفاسی نقدهر دویمویان انسانه دگر
معرفت عالمی نین نشئه سی غملر داغیدار
سانکی بیر چاره سسی قلب پریشانه دگر
ساгалار عاطفه ایله نجهه قان اولسا اوره ک
عاطفی چاره بو نوع مین جوهر درمانه دگر
دوغموش احساس دری بیر گر اولا آزاد قلم
وئرهر انسانه ثمر؛ تأثیری حیوانه دگر
تام اوره کلرده اگر معرفتین توخمی بیته
دونیانین توپراغی مین روضه رضوانه دگر
«ايتگينم» وار دیله گيم بير بنله دنيائی گورهم
بنله بير آرزو يقين وصلت جانانه دگر.

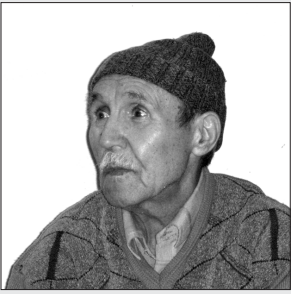
«ايتگين»

شاعیر دوستوم رضا ايتگين اوچون

◆ اسکولو حاجی رجائی اسکویی

مقدس آرزینا، سن، چاتدین ايتگين
اوره کلر یاراسین ساغاتدین ايتگين
سوزلرین ایچگی تک حالیمی قاتدی
ياتميشديم تازادان، اوياتدین ايتگين
سوز دئمه هر بیرى، بیر جام شراب
اوخودوم، اغزیما جالاتدین ايتگين
محبت نغمه سین ديل لره یایدین
اینجیمک پول لارین داراتدین ايتگين
محبت سازیندا بیردم دوتدون کی
منیم‌ده سسیمی اوجاتدین ايتگين
ملی شاعرلری سالدین ردیفه
ابدی بیر اثر یاراتدین ايتگين
وار اولسون گوروم او شانلی «وارلیق»ی
نه محکم بیراله، ال آتدین ايتگين
یتّیردین مقصده بو آغیر یوکو
بیلیرم، نه یندین، نه یاتدین ايتگين
سن تک (ایتگینلری) تاپدی (وارلیقیم)
پاییشدی الّبندن بوی آتدین ايتگين
(وارلیق)یم یاندیردی سؤنموش چراغی
سن گوردون نه آلدین، نه ساتدین ايتگين.

۱- ایچگی: ایچمەلی بوردا شراب یا چاخیر معنا سینادیر

اٛل شاعیری

رضا ایتگین

◆ صمد چایلی

رضا ایتگین، بٛله بیر وورغون اورکله یاشاییب، اؤژونو یورد سٛوه‌رلر، اٛل ایسترلر سیراسیندا ساخالایا بیلیمشیدیر. هر دن اؤژ اوره‌یینه اوز توتوب، اونو دیله توتان شاعیر، هردن‌ده آغیرلیقلارا دوشدویونو، اؤژ اوره یئنین ایسته‌دیگی بیلیر. هجران یولوندا اورک آغریسینا دوشن بو شاعیر، هله اؤژ دردین یازپادا کٛنچیره بیلمیر. اونون‌دا نٛجه‌لیگین وفاسیزلیق کیمی بیر کیفیت آٛیر. بٛله بیر احساس ده‌نیزینه جومان، عاشق، کٛچیک بیر گیلئی اٛتمکدن‌ده اوسانیب، وفا دونیاسینا آغیرلیق گٛتیرمه دٛیه، قلمین گیلئی لی سؤزلر یازماقدان، اوزاق ساخلامیشدیر: **کیمه اٛیله بیم شکایت، بٛله مه‌لقادن ای دل**
نه قویور یانام فراقه، نه دیور جفادن ای دل
منی چوخ زماندی ناصح، اندیر عشقندن ملامت
دٛیر عشق بیر بلادیر، حذر اٛنت بلادن ای دل
اورک ایسته بیر قلمدن، یازا شرح حال هجری
اودا یازماغا کچیر جان، اوتانیر وفادن ای دل

خلق شاعیری، رضا ایتگین، چوخلو مصراع‌لاریندا، اٛل سٛوه‌ر شاعیر کیمی چیخیش اٛتمیشدیر. اونون دورلو- دورلو شعرلرینده، اٛلدن و اٛل یاشاییشیندان سؤز آچیلیمشیدیر. بوتون انسانلارین خوشبخت یاشاماسین آرزو اٛندن شاعیر، خلقلین ایشیق‌لیقدا، ایستیلیک‌ده یاشاییب، شنلیگه چولقناماسین دیله‌میشدیر. سوپوقلوغو مٛلت‌لردن اوزاق ایستین و اوره‌یین آیقپالین، گٛنینه‌جک‌سیز و الی یالین‌لار، وئرهن رضا ایتگین، زحمت چکن انسانلاری یادا سالیب، قارا قیش آدلی بیر شعرینده‌ده، ده‌یه‌رلی مصراعلار قوشا بیلیمشیدیر. بو شعردن نٛچه بیت گٛتیره ایکن، اونو یاد اٛیله‌ییب، خاطیره‌سین عزیزله‌ییرم:

بو یازیق مٛلته رحم اٛیله، امان دیر قارا قیش
نه خبردیر بو قدهر شخته، دایاندیر قارا قیش
آیاغی، اگنی یالین چوخدو گزن کوچه‌لری
دئمه‌گه حاجتی یوخ، چونکو عیان دیر قارا قیش
وارلنینن حالینا یوخ تأثیری گویدن یاغا بوز
اونا تفریح بو زامان، شاختا بوران دیر قارا قیش
شعرین اٛل درد‌ی دیر «ايتگين» سؤزونو تکرار اٛله
بو یازیق مٛلته رحم اٛیله، امان دیر قارا قیش.

حایات یولداشی کی دونیادا هر کیشی‌یه یاخشی جان یاندیران حایات یولداشی وار نٛمه‌نه‌سی بوخدور کی؟ بوردا من الیمدن گلن قدر بیر سوزلر یازیب ایتگین جنابلاری‌نین قوهوم‌لارینا، دوستلارینا و یازی‌چیلارا تقدیم اٛندیب بیر شعر‌ی‌ایه او جنابین روحونون شادلیقین ایسته‌ییرم.

آیریلیق

بو گون خزان یئلی گولشنده ائيله‌دی طوفان
بیزیم گوزه‌ل گولو ظلم‌ایله ائيله‌دی خندان
بو گون کده‌ر بولودو یاغ‌دیریر غم و غصه
اندیدیدی ترک باغی گولشنی هزار دستان
چنوبردی ماتمه شنلیک‌لری بو آیر یلماق
بو عملی آیر یلیقا چوخ چتین دوزر اینسان
اؤلوم گلنده سنچر یاخشینی- پیسی گورمز
بو رسم دئییل یاخشیه وئرهر زمانه امان
بو مجلسه ییغیشیب دوستلارون نه دن یوخسان
بو نوع باغلامیشدیق سن ایله بیز پیمان
سن ایله آغز میزین داد- دوزو گندر قالماز
بو سوز اوره‌ک سوزودور جانیمیز سنه قوربان
سنین بو آیر یلیقین دوستلارا چتین اولدو
قوحوم‌لارین اوره‌گین آیر یلیق اٛندیب شان‌شان
لزومو بوخدو سنه فاتحه وئرهر مردم
سنین عمل‌لرین ایچره تاپلماز هٛنچ نقصان
اونون کی پاک‌دی حسابی باغیشلا‌تیب سوز یوخ
بهشتی دوزلر ایچون خلق اٛندیب اولو یزدان
همیشه زنده‌دی اٛل خادمی اورک‌لرده
اودور کی عشقله اولموش اوره‌کلره سلطان
اوره‌ک‌لره وئر یب اود یاندیر یاخیر بو کده‌ر
گرک صبرین اولّا "نجار اوغلو" اٛتمه فغان.

رضا ایتگین

حاج عطائیه- نجار اوغلو

بو سطیرلری یازار، علی نجار‌اوغلو، رضا اسلام طلب اکبری ایتگین جنابلاری‌ایله محله‌میزین یاخین اولماقینا گوره اتاسی مسگر غلام‌حسین‌له یاخشی تائیش‌لیقیمز واردیر، اتاسی حکماواردا منیم اٛتامین نجار توکانینا تعمیره ییغ‌دیقی شئی‌لری تعمیر اوچون گامشاوان محله‌سینده توکانینا آپاریب تعمیر اٛتدندن سونرا، یٛنده حکما‌والین سووزو میدانیندا پی‌زیم توکانا گٛتتیرب صاحب‌لرینه پایلاردیر. خلاصه او کیشی مشدی غلام‌حسین مسگری من تانی‌یاندان دوزگون بوخسول مردمین دردین بیلن بیر اینسان ایدی. تأسف‌له ایندی بو زماندا او جور کیشی‌لردهن آر تاپیلار!!!

اوزون سوزن قیساسی، او دوزگون اینسانین رضا ایتگین و غلامعلی آدلی اوغلو و بیر قیزی وارایدی.

من انقلاب عرغه‌سیندن کی شاعرلیگه باشلادیم، آغا غلام‌علی‌نین شیخ‌صفی پاسا‌زیندا اولان باشماقچی توکانینا یول آچ‌دیم کی او توکانین اوست طبقه‌سی ییز شاعیرلر و یازی‌چیلارا و ادبیاتچی‌لارا ییغ‌یناجاق یتری اولوب.

اوز یازی‌لاریمیزی او مکاندا بیر‌بیریمیزه و اوستادلاردان مخصوصاً رحمتلی اوستاد شیدا جنابلاری‌نین نظر‌لریندن فایدا‌لار‌دییق و او قوتسال توک‌اندان یاخشی فایدا‌لار آپارمیشیق.

خلاصه محله‌میزین بیر‌بیرینه یاخین اولماقی باعث اولموشدو آزی هفته‌ده بیر کره یا او حکماوارا گلیب، یا من گامشاوانا گٛدیب اٛئوده شیرین صحبت اٛندیب بیر بیریمیزین یاز‌دیقلاریمیزا باخیب اوخوردوق یا جامشاوران پارکیندا گوروشوب درد دیل و روزگارین چتین‌لیکلریندن صحبت آپار‌د‌ریق.

مراسم‌لرده گاهل‌دان بیرگه اول‌اردیق. خلاصه یاشایش چتین‌لیک‌لری ییزی جانا گٛتتیرمیشدی، رضا ایتگین دوزوده نه یازیق کی، ایتگین گلیب ایتگین‌ده گٛتدی! شعرلرینین چاپ اولوب یا‌یلماغینی دونه- دونه سوروشدوم. دٛندیلر صلاح گورمورم، انشاء... امکان اولان حالدا بو ای‌شی کی منیم اورک ایسته‌گیم‌دیر گوره‌جاغام، حیف اول‌اکی اجل امان وئرتمه‌دی. رحمتلی رضا ایتگین جنابلاری‌نین شعرلرینده، ها بٛله سوز- صحبت‌لرینده یالان، ایکی اوزل‌ولوک و حيله یا خود یاغلاماق یوخودور.

آغ‌راضین بیر بابک آدلی اوغلو وار بیرده یاخشی پیسی درک اٛندیب دوشونن

روحو شاد آقارضا «ایتگین»

ایله بیزیم تانیشلیقیمیز ادبی انجمن ایله باشلاندی من او گوزهل کیشی نی اورادا اولان شاعرلردن باشقا گۆردوم اونون بیر گوزهل روحو و بۆیوک دونیاسی و اوزونه گۆره بیر گورکملی عالمی واریدی بو سببه گۆره ده یازیلاری، فیکرلری شعرلینده بیر تازالیق و یثنی بیر فورماداشیردی کی هر حالدا اونون اثرلرینی اورهیه یاتیم تاماشایا قویوردی. بئله‌لیک‌له من او عربزی هارالاردا اولدوغوندا یاد

اندیب و اؤزومه وظیفه بیلیب و

اونون گوروشونه گئیدردیم و نیچه دفعه‌لر صفی بازارچاسیندا بزاز مغازاسیندا اوره‌ک سؤزلریمیزی پایلاشمیشدیق من دوغروسو اونون نه تکجه شعرلری بلکه دانیشیقلاری‌دا بیر گۆزهل یثنی‌لیگ داشیییردی. اونون شعرلری اونون گۆزهل روحونون باخیشلارینی آیدینجا گۆستریردی- او عزیزین شعرلری یوردوموزون و اجتماعیمیزین بوتون اسگیکلری و عبیلرینی بیر باخیشلاکی تک اونون اؤزونه اوزه‌کلییی واردی یازیردی او باخیشلار و او گۆرمکلر کی تکجه او عزیز روح شاد گۆزهل‌دن باشقا بیر کیمسه او جوهره باخیب او اوجوره گۆره بیلمز ایدی او روحو شاد گۆزهل کیشی تکجه شعر یوخ بلکه چوخ شیرین بیر قلمی‌دا واریدی. بیر مطلب اونلاردان یادیمدادی او نو بئله یازمیشدیر:

بیر جوان اوغلان کی بیز آدینی اسدآقا قویوروق هر گئجه یاریسی ایشیندن چیخیب و ائولرینه گئدنده هر یئر کوچه باجا، قارائلیق و ظلمات اولاردی و او زمان او کوچه‌لرده برق‌ده یوخ‌یدی چراغ‌دا. ایرانلی‌لارین خاصیتی‌دیرکی تک اولتدا قورخودان اوخویارلارکی قورخولاری قاقسین اودا او زمان بئله بیر اوخوماقی واریدی:

ایلمدن سئوگیمی بیر نامرد آلدی

فلک آرامیزا ایریلیق سالدی

محله‌نین آغ ساققالی بیر گون اسدآقانی گۆروب بئله سوبله‌یری:

«اسدآقا اون دۆرد گئجه‌لیک آی کیمی آز گۆزه دئییرسن هارالارداسان انشاء... کی داماغین

یک سال از فقدان سایه‌ی پر مهر

پدرم که لطافت آن را بر بالای سرم

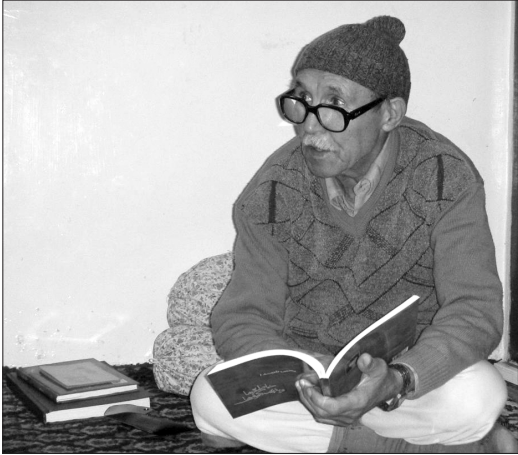
احساس می‌نمودم، گذشت که اخلاق و

منش ایشان همواره الگویم بود و پدری

که از فراز و نشیب‌های زندگی خویش

مدام مرا آگاه می‌نمود تا بر لوح دلم منعکس گردد.
برایم آموزگاری بود که صداقت و راستی جوهره‌ای از وجودش بود که آن را با گوشت و پوستم احساس می‌کردم.
هیچگاه از وی دروغ نمی‌شنیدم چرا که بر راستی و صداقت در وجود من نیز تأکید می‌نمود.
در عنفوان جوانی با قالی‌بافی امرار معاش می‌کرد سپس با خرید تاکسی در خدمت همشهریان خویش بود که امانتداری ایشان در این دوره با اعاده‌ی اموال به جامانده در تاکسی، که تشویق‌نامه‌های آن دیوار خانه‌مان را مزین می‌نمود زبانزد اطرافیان می‌باشد و افتخار ما .

هیچ گاه به دنیا دل نیست، وطن خویش را عاشقانه دوست می‌داشت و در شکوفایی ادبیات آن می‌کوشید و این ساعی‌گری ایشان را با حضور ادیبان و شاعران در منزلمان با تمام وجود حس می‌نمودم.
ایشان در اوایل انقلاب در پی ریزی و بنیان انجمن ادبی تبریز سعی وافری داشت و همواره پای ثابت جلسات بود.
در گردآوری و چاپ جلد اول کتاب (ادبیات اوجاگی) با

چاغدی آمما بیر رجا انده‌جه‌یم کی او نامردی بیزه تانیتدیراسان.
بیز قویماریق بیزیم دوستوموزون سؤگیسینی او جور نامردلر الیندن آلسین.»
اسدآقا اوزونو ایتریب و دیلی توتار توتماز تشکر ائله‌ییب و اوزاقلاشیر.

صباح گئجه‌دن دای او اوخوماق تکرار اولماییر و هامی ائله‌یه‌یلیرلر بیر راحت یوخویا گئدسینلر.
روحو شاد منه نقل ائدirdی بیر قیش گونوکی آغیر قار یاغمیشدی من آقارضانین دولت منزلینده گئتمیشدیم او دامالارین قارلارینی کوره‌ییب و آخرده دامین بیر گوشه‌سینده قارقالانمیشدیر او عزیزده چوخ یورولموشدور.
آما آخردا تصمیم توتوری کی او قالان قارلاری‌دا کوره‌سین آمما نردوانین آخر پلله‌سیندن نفسدن دوشوب و بئلیندن بیر سانجی توتوری اونون محترم اهل عیالی اونو ائوه آپاریب یورقان دوشه‌یه سالیرلار.
رشید اوغلو تئزلیک‌له بیر دکتر گتیریر و دکتر معاینه‌دن سونرا بئله سؤیله‌ییر:
”هئج بیر قورخولو بیرزاد یوخدور تکجه یورغونلوق و عصبانی‌لیک‌دیر بو دالاولاری و آمپوللاری آلین صباح انشاء... ایاغ‌ا دورار“.
اونون اوغلو دکت‌ری یولا سالیب قاییدار و اوزونو عزیز آتاسینا توتوب سؤیله‌ییر:
”عزیز آتا من گئدیرم نسخه‌نی آلام باشقا بیر امریز یوخدور“.
آتاسی بویوردی اوغول او کتابی مزین اوستوندن وئر منمه سونرا سنه دئییم کی نه ائله.

کتاب‌کی «تاریمین تئل‌ری و اشک شمع» کتابی نصیر پاک‌گذارین کتابی‌ایدی آچیب بیر شعر کی آدی «یوزیول» ایدی بئله اوخویوری:

◆ نصیر پایگذار

یوزیول

یوزیول منی چکدی قارا زلفون، دارا، گونده

داردان منی قورتار، قارا زلفون، دارا، گونده

هر آدیمینا یوز قوزو قوربان یئنه آزدیر

شاگردی کی وورسون اوره‌یه یوز یارا گونده

یوزلر یارا وورسا اوره‌ییم اینجیمز اوندان

کاش بیر باخیشا، باشیمی یوز یول یارا گونده

سن سیز یاراماز ذره‌جه کونلوم بیلیرم من

سن قلبیمه یوز یاره‌ده وورسان یارا گونده

یار دامنینه هئج جوهره ال تاپمادی کونلوم

سوز یوللور اوره‌ک باد صبادن یارا، گونده

آچدیم اوره‌یین دردینی بیر بیر یارا بیر گون

اوخشار اوناکی سوز دییه‌سن، سن کارا گونده

سیسقا کوتوگه اوخشوری کونلوم سنی گور‌جک
چیر‌تیب تازا شاخه دولاجاقدیر بارا گونده

انسان نه قدر زیرک اولا آلداناجاقدیر

چوخ زیرکی‌ده چوخ قویاجاقدیر یارا گونده

شیلتاکی وئریری سنسیز اوره‌ک دوزموری نیلیم
سویلور اوره‌ییم عشق بلاسین تارا گونده

آغ گون گورر آخرده نصیر آ بیزیم ائل‌لر
اونلارکی گلیلر بو جهانه قارا گونده

شعری اوخیوندان سونرا کتابی بوکوب میز اوستونه قویوب و یورغانی کنار آتیپ و ایاق اوسته دوروب اوزونو عزیز و رشید اوغلونا توتوب سؤیله‌ییر:
«اوغول من بیر بازارا باخیم گلیم؟!..»
اوغلو بیر حالدا کی اوره‌کدن گولوردی آتاسی‌نین توجهی‌نی جلب آندیب سوروشور:
«سنه نه اولوب نه‌یه هییریلدایرسان؟»

اوغلو اوزونو تاپاندان سونرا دیییر:
«بابا دکت‌ر، دوا‌ه، بئل سانجیسی. آغری اونلار هارا گئتدی؟!»

فرزانگان و ادیبان ارجمندی همچون مرحوم یحیی شیدا، مرحوم صمدآقا ظهوری (ایلقار)، مرحوم عباس صابری (صابر) و نجار‌اوغلو همکاری داشتند. استاد با زندگی در میان اجتماع و درک

آلام آنان در لابه‌لای غزل‌های خویش این تألمات را گنجانند تا آثارش آینه‌ای از اجتماع باشد و دوست خوش‌نویس ارجمند پدرم جناب آقای جمشید وجدنیا با گلچینی از این غزلیات، کتیبه‌های زیبایی با نام «هر باغدان بیر گول» آفرید و نیز کل اشعارشان نیز با کلک طلایی استاد وجدنیا با عنوان «عومور حسرتی» خوشنویسی شده است.

پدرم دوستان زیادی داشت که همواره با آنان به اغاز و اکرام رفتار می‌نمود و توصیه گرم بود که از وجود دوستان استفاده بنمایم نه سوءاستفاده. و اکنون کثرت دوستان و رفتار توأم با مهر و محبت را مدیون پدرم می‌دانم. ایشان علاقه‌ی وافری در خدمت به هم‌نوع داشتند که وجود اشعار انسان دوستی و مهرورزی بر کلام بنده مهر صحه می‌گذارد و در یک کلام محور زندگی خویش را بر این سخن سعدی قرار داده که: «عبادت به جز خدمت خلق نیست.»

در فراق برادر مهربانم

◆ غلامعلی اسلام طلب

مرگ یکی از واقعیت‌های زندگی است که کسی نمی‌تواند آن را انکار نماید ولی به جهت وابستگی‌های عاطفی عبور از کنار آن به این آسانی میسر نمی‌باشد. اینجانب غلامعلی اسلام‌طلب اکبری و تمامی خانواده در فقدان آن عزیز از دست رفته می‌سوزیم و می‌سازیم. چنان که اشاره‌ای شد چاره‌ای نداریم خصوصاً از دست رفته شخص صاحب‌دل و مفید باشد، لذا حقیر اول بنابه درخواست دوستان آن فقید سعید دوم برای خودم وظیفه دانستم که شاید از این راه ادای دین برحقی که برگردنم دارد نموده باشم.

خواستم قسمتی از ویژگی‌های زندگی خصوصی برادرم را بیان نمایم چون برادرم مرحوم رضا متخلص به "ایتگین" هفت سال از اینجانب بزرگ‌تر بود و برایم جایگاه پدری و بزرگی برای تمام خانواده را داشت . من هنوز هم نامبرده را برایم یک پدر فرهنگی به حساب می‌آورم و خواستم هر چند مختصر از زندگی خصوصی‌اش را بیان نمایم و می‌توان صفات وی را در چند کلمه خلاصه نمود . صفا ؛ محبت ؛ صداقت ؛ خوشرویی ؛ رستگاری و عشق بر همه مردم از صفات بارز آن مرحوم می‌توان به حساب آورد چنان که در یک دو بیتی خودش چنین نوشته:
سینیق سازام سیزیلدارام تا وارام

قور انده‌جک تا نه قدر وار یارام

وارلیغیم ائل وارلیغینا باغلیدیر

منده ائله ایله گولوم آغلارام"
عشق به ادبیات از اوایل جوانی در وجودش لبریز بود که وی را به طرف شعر و شاعری کشانده بود نامبرده از هفده یا هجده سالگی به ادبیات روی آورد که در مشاعره رادیویی آن زمان که مرحوم قاضی انجام می‌داد شرکت می‌کرد و جوایزی هم دریافت نمود و بعدها جهت گذران زندگی به کفاشی روی آورد که در خیابان تربیت در مغازه‌ای مشغول کار شد در همسایگی همین مغازه قصابی به نام آقای غلام اعدادی یک مغازه دایر کرده بود که برادر آقای دکتر اعدادی بود که خودش سواد کلاسیک نداشت و از ادبا به حساب می‌آمد و اشخاص ادیب به آن مغازه رفت و آمد داشتند خصوصاً استاد زنده یاد یحیی شیدا همیشه در همان مغازه کمک آقای غلام را می‌کرد و آقای شیدا را هم اکثر مردم می‌شناختند که از شعرای مشهور تبریز بودند. برادرم در همانجا با کسانی که به آن مغازه رفت و آمد داشتند آشنا شد. حتی در سال ۱۳۶۴ به همت همین برادرم که از دوستانش کمک مالی و معنوی گرفت مخصوصاً به یاری آقایان حاج‌علی عطائیه متخلص به «نجار‌اوغلو» و مرحومین آقای صمد ظهوری (ایلقار) و عباس صابری (صابر) و به سرپرستی آقای شیدا اولین جلد کتاب ادبیات اوجاگی را تدوین و به چاپ رساندند . با شرح یک خاطره عرایضم را به پایان برسانم. در سال‌های ۱۳۵۳ و یا ۵۴ بود که به علت کسادی کفاشی به رانندگی تاکسی روی آورد که در آن زمان مبلغ بزرگی در تاکسی مرحوم جامانده بود که با کمال احتیاج وجه مزبور را با تلاش زیاد که دو روز خودش را معطل کرد و بدون مژدگانی که قبول نکرده بود به صاحبش برگرداند که مصداق سخن شاعر بزرگ آذربایجان صائب تبریزی را عمل نمود که

فرموده:

با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است

با کمال تشنگی مردن لب دریا خوش است
و همین عمل باعث تشویق نامبرده از طرف اداره راهنمایی و رانندگی تبریز شد. وی هیچ وقت طمع در مال مردم نکرد. ساده زیست و ساده تمام کرد و دیگر اصلا اهل ستیز و درگیری نبود اگر میان خانواده و یا دوستانش یک گلایه به وجود می‌آمد باخبر که می‌شد با پادرمیانی کردن و میهمانی دادن ساده‌ای با خوشرویی تمام د رحل چنین مسألتی کوشا بود .
روحش شاد.

آیریلاندا قارداشیم‌دان بیر ائشتدیم جان سسی

کاملا هوشیار‌دیم مست ائیله‌دی بو جان سسی
وئر‌دیم الدن گئتدی باشندان هوش باشیم
دونبادان قالدی منه غم غصه بیر‌ده جان سسی
.

اجتماعی موضوع لارا داها آرتیق اونم وثرېب بو ساحه لرده قلم اله گوتوروب شعر یازان شاعیرلر ایچره گومان کی رحمتلی اوستاد رضا اسلام‌طلب اکبری (ایتگین) اوزونه اوزل بیر یئری اولا بیلر . تاسف له بو شاعیرین گونوموزه قدر شعرلری چاپ اولا بیلمه میشدیر کی بو قونودا آرتیق تحقیق لر آپارلیسین . آنجاق الله اولان؛ هابئله دوورو مطبوعاتدا نشر اولان شعرلریندن دئدیمیز کیمی اونو بیر اجتماعی افاده لی شاعیر آدلاندیرماق بیر اوقدر ده چتین دئییل . او رحمتلی گوش ایللی ۱۳۱۶ ینجی ایل تبریزین جامیش آوان محله سینده کربلایی غلامحسین مسگرین عائله سینده دونیایا گوز آچیب ؛ عومرونون سون چاغینا قدر ده ائله همین محله ده یاشامیشدیر . قوجامان شاعیر حله نئجه ایل اونجه اوزو اوزون بئلنچی تانیتمیشدیر : من ۱۳۱۶ ینجی ایلین آخیرلاریندا تبریزین گامیشاوان محله سینده بیر ایشچی عائله ده دونیایه کلمیشم . اوشاقلیغیم زمانا گوره بیر آز آچی و آغیر گئجیب . ۱۳۲۸ ینجی ایلین شهریور آیندا مکتبه یازدیریپ لار. آلتینجی کلاسلا قدر تحصیل آلمیشام و مدرسه ده ان یاخشی اوخویان لاردانیدیم . حایاتین آغیر لیغیندان منی مدرسه دن گوتوروب ایش گورمه یه قویدولار. او قدر کی منیم درس اوخوماغا علاقه م وارایدی و محله ده تقریبا شهریدن کنار ایدی مجبور اولدم گوندوز لر ایشله مگله ؛ گئجه لر غیر سیستماتیک مکتب خانایه گنده م و او مکتب خانادا یاخشی سواد اوزومه قازاندیم . او جمله دن گولوستان سعدی نین ایکی دوره اوخودوم و مختلف یازیب اوخوماغی اویرندیم . از بس کی اوره بیلمده محبت سئوداسی وارایدی شعره شعره و ادبی کیتابلارا چوخ علاقه واریم ایدی. منیم ان اول دیلمی آچان شعره نسبت علی آقا واحدین غز للری اولدو و شعره علاقه گوسترمگیم بو اولدو. جوانلیغیمین اول لرینده بیر عاطفی جریانیندا عشق وادی سینین محبت گلزاریندا بیر صیادین تورونا دوشدوم. نئجه ایل ملعبه ائندنن سونرا عاقبت منی هجران محبسینده آیریلیق دارغاسینین ایینه تاپیشیددی. اونون آچی تازیانه لری نین اثرینده اوره گیمین حسرتی و ناله لری ایندی بیه دک شعر صورتینده دیلیمدن قوپوب کاغاذ لار اوسته توکولر . او زماندان بری کوره گیمده بو آغیر آیریلیق یوکون کجیرم . هله اونودا اوزوم بئله یازمیشام :

آیریلیق بیر آغیر ؛ آغیردان آغیر

یوکدوکو اوزومله کچیرم هله

داهی شاعیر رحمتلی اوستاد شهریار بویورموش کن

سالها شد رفته دمسازم ز دست اما هنوز

در درونم زنده است و زندگانی می کند.

ایندی لیک ده منی یاشادان او محبت اوره گیمین بیر گوشه سین توتسادا؛ چوخ حیصصه سین یاخین؛ قیمتلی و صداقتلی و انسان صفت بیر نئجه دوستلاریمین محبتی دیر کی؛ بو عومرومون سون چاغلاریندا یئرلری وار .بیر بیر یی من له دمساز و سیرداش اولموشوق و ایندی ده اونلارین محبتی و صداقتی و صفالاری یاشادیر ... "
او مرحوم بیر مدت خسته اولوغو ایچون دوستلار جمعینده یا همان ادبی درنک لرده اشتراک ائده بیلمه میشدیر. نه یازیق کی آرزی گوز شاعیریمیز ایتگین تخلص ائدن رضا اسلام طلب اکبری چرشینه گونو۲۲/۹/۹۰ ده گئجه چاغی دوغولدوغو شهرده فانی دونیادان باقی دونیایا کوچموشدو .مع الاسف بو قوجامان شاعیرین عائله سی تبریزین وادی رحمت قبرستانینین هنرمندلر بولومونده توریاغا تاپیشیرماغا جان آسالاردا ؛ موفق اولا بیلمه میشدی لر . شاعیرین سون شعرلریندن یا خود بلکه ده سون شعری بویوک ادبیات شوناس و شاعیر رحمتلی اوستاد یحیی شیدانین وفاتینا عاید شعری دیر کی اوز دویغولارین ۵۰ ایللیک دوستونا اورادا آیدین جا بیان ائده بیلمیشدیر .

عزیز و حورمتلی اوستادیم یحیی شیدانین اولومو مناسبتی ايله

ألدین الدن أ فلك سئوگیلی جانانیمیزی

ائلین همدردی اولان شیدا تک انسانیمیزی

باغریمیز قانیدی چوخدان داها حاجت یوخودو

تزه د ن قان ائده سن بو دل سوزانیمیزی

گولر اوزلو گولودو شیدا بو ائللر آراسی

حیف سولدوردو اجل عطر لی ریحانیمیزی

بورودو غصه یامان شعر و ادب محفل یی

بیلیم هاردان آراماق مهر و وفا کانیمیزی ؟

او اولان یئرده صداقت واریدی عشق حاکیم

چولقادین ماتمه سن محفل عرفانیمیزی

شعریده مومکن ائرددی هر او مومکون سوز ایشی

نییه آلدین الیمزدن بئله امکانیمیزی ؟

مرد میدان ایدی شیدا ادبه زینت ایدی

شوم الین پوزدو عجب زینت میدانیمیزی

هر ادب اهلی ووروب کونلونه بایراق قارادان

گوستریر بو قارا ایز دیلده کی حرمانیمیزی

داها انسانلیق آدین بیر بئله «ایتگین» چکمه

کی اجل اوولادی «شیدا» کیمی انسانیمیزی .

البته شاعیریمیزین دوست لارینا همیشه ساقیسی و محبتی وار ایدی . اونون دیوانیندا بیر چوخ دونیالارین دگیشن شاعیرلره شعری اولموشدور . طبعیی کی بو سئوگی بیر چوخ وخت لار ایکی طرفلی اولا بیلردی . کونلوم ایستردی بورادا ایکی دیللی طنز شاعیریمیز رحمتلی حمید ارشین آتمیش ایللیینه حصر اولان گئجه یه تقدیم اولان شعری بیرگه گوزدن گئچیرک :

'B* (HD):J/۵

آلاتدا الیمه یازماغا، قلم

ریاسیز صفادان یاز، دئییر، بیرآز

آچیلسین اوره‌گیم، سیلینسین کدهر

بو توتقون کؤنلومده اولالمو ش گوروم یاز

ریاسیز محبت-وفادان سؤز آچ

گوروم کی، عاطفه کؤچمه ییب هله

صداقت بولاغی گور- گور، گورولدور

سویونون داد- دوزو داد وئریر دیله

رضا ایتگین

ایتگین شاعیر کیمی

♦ **رضا همراز**

دولاستلوغون قیمتین هله وار بیلن

تایماییب اولنا یول پول- پارا هله

قوللرئوتور محبت- صداقت یوللو

تزویره یولل وئریمیر اوللر تایا کله

ائلین ده دردی نین یانانی واردیر

قایغی سین اوره کدن آنانی واردیر

اؤزونه سعادت بیرلکده بیلیر

یاخشیی نی پیس دن ده قانانی واردیر

سئوله دیم: قولاق آس قلم، سؤزومه

گوزدوگون آغاج لار کوره کی لیک اوللوب

صداقت بولاغی کؤکدن قورویوب

محبت گول لری سارالیب- سولالوب

دولاستلوغا یولل تاپیب مادیات، ریا

وفادان آد قالیب دیل لرده آنجاق

عاطفه دیل لرده قالسادا هله

باطن ده اوللانونوب بیر جور اوللایونجاق

ائل لرین دردینی چکهن ده اولللسا

سوسوبدور، تانی میر ائل اوللانو هله

قایغی سین چکه نی تانی یارسادا

اینان کی اوتائیب، گئیرمیر دیله

قلم جواب وئردی: نه سئوله بیرسن؟

باشینی سن قارا قویلامیسان بس

انسانلیق سسینی دویمورسان مگر؟

باخ، نه گؤزهل دوشوب هر یانا بو سسی

اذن وئر سئوله ییم اوللنلارین بیرین

اوللون آدی "حمید"، سولای آدی آرش"

دیده بیر سعادت بشریته

سینه سینده یانیر چوللخدان بو آتش

دئدیم کی: باغیشلا، آی قلم، منی

ازبس کی ایتمیشم، ایتگین اوللموشام

ذهنیم ده کوته لیب، کسه ردن دوشوب

ائل غمین ینمه کدن، سانکی سوللموشام

رضا ایتگین زر قدرین بیلن لردن ایدی. نییه کی ؛ آذربایجان موسیقی سینین میثلسیز هنرمندی اوستاد غلامحسین بیجه خانی دونیاسین دگیشنده بیر چوخلاری کیمی اونون دا چورتو پوزولور . بو دونه شاعیر قلم اله آلیب اوز شاعرانه حیس لرین آشاغیدا تقدیم اولان شعرینده گتیریر :

اوستاد بیجه خانی

تار آغلار

قارا دومان یوردوموزا چوکنده

گولشن آغلار؛ باغلار آغلار ؛ بار آغلار

اولکه میزه بیر هنرمند اولنده

مزار گولر ؛ هنر آغلار ؛ تار آغلار

=+ =

هنر شهری گنییب بوسوتون قارا

بَیجه خانی` گندیب سورورلار هارا ؟

گوزلرده یاشی ؛اور کدرده مین یارا

نئجه بیرده اوز دونده رک گولزارا ؟

گول سارالیب ؛بولبول اولوب ؛ خار آغلار

=+ =

اورک لری توتاندا هردم غبار

غمگین لرین دادینا چاتاردی تار

کدرلری سیله ردی او صنعتکار

کونول لری ائندر دی میثل باهار

یئر سیز دئییل اوره میمز زار آغلار

=+ =

بَیجه خانی` بویوک اوستاد ؛ بسته کار

یوردوم اونا ائده جکدر افتخار

آدی قالار تا هنر وار دونیا وار

هنرمندین اولومونده وار قرار

گندیب دئییر هنر اهلی یار آغلار

=+ =

قارا تورپاق بیلیر اونون باهاسین

باسیب دیر باغرینا هنر دریاسین

هنچ بیلیر می اونون اولان صفاسین

ساندیقجا ائل عزیز اونون عزاسین

گوزلریندن گوز یاشی آخار آغلار

=+ =

اَیتگین` یازیر اولکه سینین هم - غمین

یاسا باتان ائل لر نیین ماتمین

مظلوم اولن هنرمندین اردمین

یازان وقته قلم توکور گوز نمین

قلم چگر اولکه لرده جار؛ آغلار .

۱۳۶۶/۳/۱۵

منجه شاعیر رضا ایتگینین ان دیرلی ایش لریندن انقلابدان آز سونرا منظوم بیر تذکره اوز آنا دیلینده قوشماسی و اونون وارلیق درگی سینده نشر ائتمه سی ایدی . اونون بو گوزل ایشی هابئله تشبثی سبب اولموشدور کی بیر نئجه شاعیر ده ائله بئلنچی بیر ایشه قول قویموشلار کی اونلاردان رحمتلی مجید یالقیز لا میر تقی ابوصالحین آدین چکمک اولار . البته اوستاد یالقیزین هامان منظوم تذکره سی منیم همتمیه له توپلانیب نشر اولان اونون جیغان – ویغان کیتابیندا یئر وئرلیسه ده ؛ تاسف له اوستاد ابوصالحین کی بوگونه قدر گون ایشیغینا چیخادیر یلمامیشدیر .

شاعیریمیز رضا ایتکین «محبت نغمه سی» باشلیقلی بو منظومه ده بیر سیرا شاعیرلرین ادلاری ایله تخلص لرین گوزلجه نظمه چکمیشلر .ماراقلی دیر کی هامان واخت اورادان آدی چکیلن شاعیرلرین بیر سیراسی دا اونا ائله منظوم جاوابلار یازمیشلار کی اورنک اوچون بویوک جامعه شوناس دوقتور علی اکبر ترابی (حلاج اوغلو) شاعیره خطابا بئله یازیر :

ایتگین شاعیره جواب

ایتگینیم ! چولو تواضع له دندین ائتمه لی یم

چونکو ذره اولراق یئل اسره ک گئتمه لی یم

اما سن ائل داغیتین زیره سینین زیره سی سن

پس اوزون داغ اولراق هنچ ده دئمه بیتمه لی یم

(حاللاجین) پامییی سان آی اوزو آغ قلبی ایشیق

صباحین پارچاسی خلق اینینی برکیت مه لی سن .

اونون اساس یارادیجیلیغی اوستاد شهریار ؛ اوستاد یحیی شیدا و بیر نئجه لرینین تاپیشیریغی ایله تورکجه اولسادا ؛ آنجاق گاهدان فارسجا بیر شئی لر ده یازمیشدیر کی اونلارین ان اونملی سی `سیر تحول انجمن های ادبی آذربایجان از سال ۱۳۳۵ به بعد `افری دیر کی شاعیر دئمک ادبی درنک لرین همین ایللر آراسیندا تاریخچه سین یازا بیلمیشدیر . بو اثر اورردان اونملی اولا بیلر کی رحمتلی ایتگین اوزو همین ماجرالاردا شخصا ناظیر و شاهد ایدی و دئمک جائلی بیر تاریخ کیمی دیر . قیسا یازیمین سون سطیرلرین اونون دادلی – دوزلو بیر غزلینه سیزی قوناق ائتمک ایستردیم . بویورون اوخویون لطفا .

حریم بزم عشرتده یئنه جانانه لر اوینار

گول اوسته ناز ایلن گویا قونوب پروانه لر اوینار

ووراندا اللرین دلبر او زولف عنبر افشانه

گلر خرمن کیمی موجه تئلینده شانه لر اوینار

گلنده چرخه ناز ایله سالار بو چرخی گردیشدن

تزلزل ایلر عالم لر بت و بتخانه لر اوینار

اننده تئل لرین افشان دونر باغریم قیزیل قانه

دیلیم عاجزدی شرحیندن دئسین آیا نه لر اوینار؟

وئرددیم جان بی روحه او بزم ایچره اولان عالم

زمین اوینار زمان اوینار او دم کاشانه لر اوینار

اولا ساقی اگر دلبر اولار فرانزه لر مدهوش

آتار عقلی باشیندان اورداکی فرانزه لر اوینار

قبرار زنجیر عشقه باغلانان دیوانه لر قئیدین

گلر شوره بوتون مجلسده کی دیوانه لر اوینار

دانار ایمان و دنین سیندیرار پیمانبیننی زاهد

او محفل ده کی ساقی مئی وئر پیمانه لر اوینار

سمیرا حالتین گورسه آتار حور ایله غلمان ی

چیخار اورادی یاددان سبجه سینده دانه لر اوینار

دولاندیرسا او شهلا گوزلرین میخانه لر باغلار

محبت باده سیندن مست اولان مستانه لر اوینار

آتار قئیدین پوزار سان منلین مرزین گلر شوره

گورنده آشنالر سهل دیر بیگانه لر اوینار

گلر شوریده بولوللر نوایه صحن گولشنده

گول اوینار بولبول اوینار شوقیدن گولخانه لر اوینار

نئجه مقتون اولان کونلوم توتار آرام اگر گورسه

او مجلسده کی قالخار گوزلری فتانه لر اوینار

گورر شوریده اَیتگین` بزم عشرتده اولان حالی

گلر شوره یازار طبعینده کی افسانه لر اوینار .